

Gå til forside: Klik [HER](#)

Potter og kasser til planter under formering.

Når man selv formerer sine planter, er det hensigtsmæssigt at have en sammenhængende strategi hvad angår de potter, kasser, lys, varme osv., som skal anvendes til planterne. De enkelte elementer skal kunne passe sammen.

Krav til potter og kasser

De skal

- ✓ være nemmere at have med at gøre,
- ✓ have en størrelse, som passer til planten på de enkelte planters udviklingstrin,
- ✓ have en form, så mest muligt kan anvendes til jord (f.eks. må de ikke være runde som alm. urtepotter),
- ✓ skal kunne genbruges, gerne genbrugsmaterialer, eller
- ✓ være så billige, at de kan kasseres efter brug,
- ✓ uden for stor spildplads kunne pakkes i større kasser, som skal kunne stables,
- ✓ disse kasser skal kunne optræde som små drivhuse,
- ✓ kasserne skal ligeledes kunne anvendes til forkultur ved bredsåning i jord i kassernes bund,
- ✓ kassernes størrelse og form skal være egnet til undervarme og elektrisk plantelys

Anbefalede løsninger

Udgangspunktet er at vælge mælkekartoner frem for normale runde urtepotter. Det skyldes:

1. Mælkekartonen er kvadratisk med lige sider og fylder derfor ikke så meget som en rund urtepotte. Det betyder meget, når flere planter skal pakkes sammen i en større kasse. (På et givet areal kan mælkekartonerne indeholde 70 % mere jord end det, der kan være i de runde korniske potter af samme størrelse).
2. Du kan selv skære mælkekartonen i den rigtige højde. Det kan have stor betydning, for planterne kan under formeringen have forskellige krav til jordens dybde.
3. Når planten skal fjernes fra mælkekartonen, skærer man ganske enkelt mælkekartonen op og beskadiger herved ikke rødderne. Det kan man ikke gøre med en urtepotte af plast.
4. Mælkekartoner koster ikke noget.
5. Når du bruger en mælkekarton til formålet, sparer du råvarer og energi til fremstilling af en urtepotte.

En gennemskåret mælkekarton med hul i det ene hjørne, så overskydende vandingsvand kan løbe ud.

Efterfølgende vælges en stor kasse, som mælkekartonerne kan stå i. Blandt de mange muligheder vælges en SmartStore Classic 31 fra Hammar Plast. Det skyldes, at den

1. blandt standardkasserne har det mest passende mål i forhold til mælkekartonerne, idet de kan indeholde 4 rækker med 5 i hver række.
2. tillader lys at passere,
3. har et låg, så den kan optræde som et "mini-drivhus,
4. kan stables, og er let at løfte og transportere,
5. anvendes til forkultur ved bredsåning i jord i beholderens bund
6. giver gode muligheder for elektrisk plantelys og opvarmning med varmemåtte.

SmartStore™ Classic 31 fra Hammar Plast. Den måler 50 x 39 x 26 cm. Der bores huller i bunden, så overskydende vand kan løbe ud

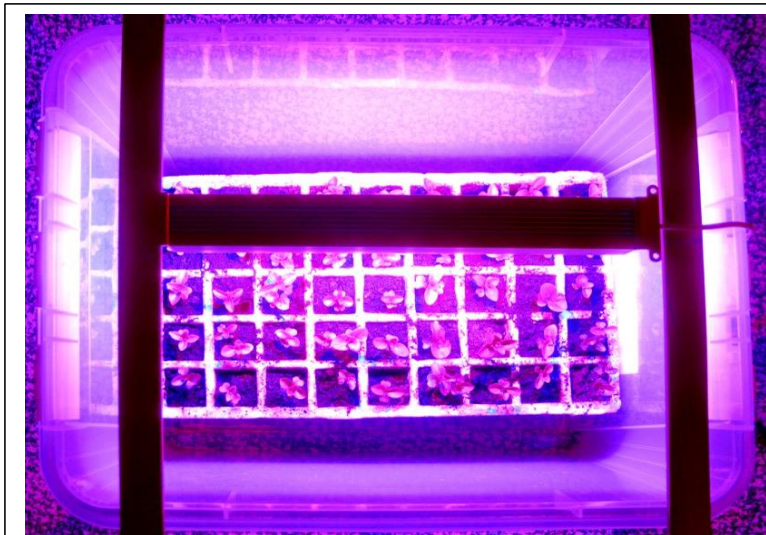
Plastkassen er god til bredsåning. Mælkekartonerne er gode til såning af f.eks. dyre frø og store frø. Hosstående billede viser en mellemting, der er beregnet til frø, som giver småplanter, som er lidt for store til bredsåning, og som er for små til at så mælkekartonerne. Hertil vælges eksempelvis Minikap fra Pindstrup. I forhold til antal rum er den ganske billig, og den kan bruges gennem adskillige år. På grund af de mange små rum er den meget velegnet til småplanter, der skal belyses, idet bladmassen endnu er så lille, at en stor del af lyset rammer bladene og ikke jorden. Under spiringen er man ofte interesseret i at have en høj luftfugtighed og måske også en lidt højere spiretemperatur. Derfor bør den kunne sættes ned i en SmartStore-kasse med låg og evt. undervarme. Da Minikappen er lavet af forskummet plast, er det meget nemt med en sav at fjerne den overflødig del, så resten passer ned i kassen.

Minikap fra Pindstrup

Minikappen er konstrueret som et selvvandingssystem. Men brug ikke denne egenskab, for jorden bliver alt for våd. Jorden skal kun være fugtig – ikke våd. Vand hellere med en lille vandkande med en spreder eller med en forstøver i den korte tid, hvor planterne står i Minikappen.

Minikappen er konstrueret som et selvvandingssystem. Men brug ikke denne egenskab, for jorden bliver alt for våd. Jorden skal kun være fugtig – ikke våd. Vand hellere med en lille vandkande med en spreder eller med en forstøver i den korte tid, hvor planterne står i Minikappen.

Her er en afskåret Minikap sat ned i en plastkasse, Smartstore, Classic 31. Planterne belyses med et 18 watt LED lysarmatur. Praksis viser, at denne lystyrke er tilstrækkelig til, at planterne vokser godt uden at de bliver ranglede. På denne måde kan man for ca. 3 øre for hver belysningstime starte en masse småplanter op allerede sidst på vinteren, mens der er koldt og mørkt udenfor. (I dette tilfælde er de belyste planter Lagerstroemia Indica).

Eksempler på anvendelsen af mælkekartoner og SmartStore kasser

En af mælkekartonens fordele er, at den er kvadratisk med lige sider. Herved udnyttes pladsen meget beder, så den enkelte plante får 70 % mere jord til sit rodnet i forhold til en rund konisk potte. (Her stiklingeformeres figentræer).

Det er på tide at fordele planterne i flere kasser, når de er blevet så store, at bladene begynder at skygge for hinanden. Nu er det ikke længere kartonens – men plantens omfang, der bestemmer, hvor mange kassen kan rumme.

Her er der sået syrenfrø i februar, og allerede i maj er jorden overalt dækket af de små syrenplanter.

Når syrenplanterne er 3- 4 cm høje plantes de over i mælkekartoner og anbringes udendørs. Først næste år er de så store, at de kan plantes over i større plast urtepotter.

Desværre kan plastkasserne ikke tåle ultraviolet lys, og har de stået lang tid i sollys, knækker de nemmere end glas. (Her stiklingeformeres "Mexican Orange Blossom").

Store planter

Når planterne bliver tilstrækkelig store kan de udplantes. Men mange eksotiske planter vil dø, hvis de sættes ud på fri land, mens de endnu har en størrelse, hvor de kan stå i en mælkekarton. Det skyldes, at grenene på planten stadig er grønne og endnu ikke har dannet ved. Nogle træer og buske bør stå frostfrit i op til 5 år, inden de sættes på friland, også selv om man bor i en klimazone, hvor planten skulle kunne overvintre udendørs. (De angivne klimazoner gælder kun for planter, der har dannet ved). F.eks. bør Kameliaer stå frostfrit (http://www.kamelien-24.de/shop_content.php?colD=0) i op til 5 år, inden de plantes på friland. Disse planter bør derfor have så store potter, at de kan vokse i dem og få et så stort rodnet, at planten ikke kommer til at mistrives.

Når planterne skal plantes om i større potter, er det bedst først at vælge en potte, som er lidt større og gerne lidt dybere end mælkekartonen. Når denne er ved at blive for lille, vælges en lidt større potte – og sådan fortsætter man og når efterhånden op på potter med et rumfang på 10 liter. På dette tidspunkt bliver det hensigtsmæssigt at benytte spande fremstillet af plast. Men husk at bore huller i bunden, da planterødderne ellers kan rådne op ved for meget vand i spanden. En 10 liters industrispand er langtidsholdbar og kan være en passende størrelse. Den fås helt ned til kroner 3,75 hos f.eks. Harald Nyborg og er et billigt alternativ til de store potter, som ellers er vanskelige og dyre at skaffe til veje. Endvidere fås 20 liters spande: Herefter findes plastbaljer på 40 liter, og har du brug for endnu større rumfang, kan du få baljer på helt op til 90 liter.

Dette billede viser 3 Albiziaer og 1 tomatplante, som står i 10 liters plastspande. De har rigeligt jord til at kunne klare sig ganske godt i den kommende sæson. Når disse spande er fyldt med jord, vejer de ofte så meget, at den underliggende jord bliver trykket så meget sammen, at vandet ikke kan løbe ud gennem hullerne, du har lavet i spandens bund. Lav derfor også nogle huller i siden af spanden helt nede ved bunden. Gennem disse huller vil overskydende vand altid kunne løbe ud.

Endelig kan man også benytte plantesække oven på kapillærkasser, evt. i forbindelse med en kuvøse, der kan opvarmes. Men det er et helt kapitel eller to for sig.